

BARNLÄKARE MED PROFIL INOM BARNONKOLOGI OCH HEMATOLOGI

Barnonkologin har genomgått en utveckling under 2000-talet där kraven på bra understödande behandling vid hemsjukhuset ökat. Geografiska skäl är en orsak, men vid en internationell jämförelse så syns samma trend även i mera tätbefolkade europeiska länder. För att vårdkvaliteten skall upprätthållas är det viktigt att länssjukhusen har tillgång till läkare med specifika kunskaper i barnonkologi. BLF-sektionen för PHO har därför utarbetat dessa rekommendationer om basala utbildningskrav för en onkologiskt verksam barnläkare på länssjukhusen.

Baskrav

Läkare med svenskt specialistbevis i basspecialiteten pediatrik eller någon av pediatrikens grenspecialiteter.

Det bör dock vara möjligt att delar av barnonkologitjänstgöringen kan fullgöras under ST-tiden. Man kan dock inte sägas ha profil innan basspecialiteten är klar.

Profilkrav

1. Klinisk tjänstgöring under handledning

a. Inom barnonkologisk verksamhet på länssjukhus	2 år
b. Vid regionalt barnonkologiskt center (RBOC)	3+3 mån

Kommentar: Om lokal handledare på länssjukhuset saknas får handledning ske genom att en handledare på regionalt barnonkologiskt centrum utses, som har kontakt även under tjänstgöringen på länssjukhuset. 3+3 mån bra uppdelning för att man fokuserar på olika saker beroende på hur långt man kommit i utbildningen.

2. Teoretisk utbildning

- SK-kurs i barnonkologi eller motsvarande regional kurs
- 4-5 nationella 3-dagarskurser ("Länsläkarutbildningen" 1)leukemi, 2)solida tumörer, 3)CNS-tumörer, 4)seneffekter+supportive care 5)pediatrisk hematologi. Kan ersättas helt eller delvis med andra nationella eller internationella kurser med motsvarande innehåll, ex NOPHO-kurser.
- Deltagande i PHO-sektionens årliga utbildningsdagar och regionala vidareutbildningsdagar
- Rekommendation om regelbundet deltagande i NOPHO-möten eller andra internationella barnonkologiska möten
- Litteraturtips:

Kommentar: a-c obligatoriska, d endast rekommendation

3. Klinisk utbildning

Kan utformas individuellt utifrån hur verksamheten ser ut inom den egna regionen. Fokusområden är:

- a. Initialt omhändertagande vid misstänkt malign sjukdom inkl akuta komplikationer
- b. Cytostatikahantering, vanliga effekter och biverkningar av cytostatika. Vilka cytostatika-behandlingar som ges på länssjukhus ser olika ut i regionerna
- c. Att självständigt och rutinerat kunna utföra benmärgspunktion och lumbalpunktion med administration av intrathecal cytostatika
- d. Understödjande behandling (infektioner, behandlingsrelaterad toxicitet, transfusionsmedicin, smärta, nutrition)
- e. Uppföljning efter avslutad behandling inkl kunskaper om sena biverkningar, utgående ifrån SALUB-dokumentet "[Uppföljning efter barncancer](#)".
- f. Teamarbete på egna kliniken (PM-skrivning, lokala rutiner, samarbete med andra specialiteter och med regionalt barnonkologiskt center)
- g. Psykosocialt omhändertagande och rehabilitering (inkl samarbete med andra personalkategorier)
- h. Palliativ vård

Komm: Fokus under länssjukhustjänstgöringen bör ligga mer på barnonkologiskt synsätt, arbetsmetoder och bedömning av kliniska situationer än på detaljerade kunskaper om alla enskilda behandlingsprotokoll.

4. Checklista för barnonkologisk profil

Kliniskt område	Teoretisk kunskap	Klinisk kunskap	Praktiska moment
Leukemi-utredning	Fördjupad	Handlagt med handledning	Cristapunktion
Lymfkörtelförstoring	Fördjupad	Handlagt självständigt	Cristabiopsi
Utredning av hjärntumör	Fördjupad	Handlagt med handledning	LP+intrathecal cytostatika
Utredning av solid tumör i thorax/buk/bäcken	Fördjupad	Handlagt med handledning	Intrathecal beh via reservoir (observerat)
Utredning av skelettumör	Fördjupad	Observerat	
Febril neutropeni	Fördjupad	Handlagt rutinerat	
Akuta komplikationer	Fördjupad	Handlagt med handledning	
Cytostatikabiverkningar (benmärgsdepression, mucositis)	Fördjupad	Handlagt självständigt	

Smärta	Fördjupad	Handlagt rutinerat	
Nutrition	Basal	Handlagt självständigt	
Strålbehandling	Basal	Observerat	
Stamcellstransplantation	Basal	Observerat	
Palliativ vård	Basal	Handlagt med handledning	
Sena biverkningar	Basal	Handlagt med handledning	
Anemi	Basal	Handlagt självständigt	
Trombocytopeni	Basal	Handlagt självständigt	
Neutropeni	Basal	Handlagt självständigt	
Benmärgssvikt	Basal	Observerat	

5. Intyg om barnonkologisk profil

utfärdas av sektionschef på regionalt center efter samråd med handledare och VC på länssjukhuset.

Komm: Intyget blir inte något officiellt dokument, men kan ändå vara värdefullt för den enskilde läkaren som dokumentation av uppnådd kompetens.